

5. ORIENTERING: SLUTEVALUERING AF PRAKSISKLINIK BORNHOLM

INDSTILLING

Administrationen indstiller til udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen:

- at tage orienteringen om slutevalueringen af Praksisklinikken på Bornholm til efterretning

POLITISK BEHANDLING

Taget til efterretning.

Sadek Al-Amood (F) deltog ikke i sagens behandling.

BAGGRUND

I 2016 blev Praksisklinikken på Bornholm etableret på baggrund af en dispensation fra Sundheds- og Ældreministeriet til at drive klinikken som en forsøgsordning frem til maj 2022. Det var et vilkår for dispensationen, at regionen skulle foretage en evaluering midtvejs og en slutevaluering ved driftsperiodens udløb. Da praksisklinikken med virkning fra 1. maj 2022 ikke længere drives som forsøgsordning, har regionen i perioden august-november 2023 gennemført den slutevaluering, der var en forudsætning for dispensationen. Udvalget præsenteres for slutevalueringen af Praksisklinikken på Bornholm gennem denne sag.

SAGSFREMSTILLING

Historik

Praksisklinikken på Bornholms Hospital blev etableret som midlertidig regionsklinik i maj 2016 som følge af rekrutteringsudfordringer efter to ophørte praksis i Rønne. Efter politisk behandling i regionsrådet i november 2016 blev der søgt og givet dispensation fra Sundheds- og Ældreministeriet til, at Bornholms Hospital kunne drive Praksisklinikken som en forsøgsklinik frem til maj 2022.

Forud for dispensationens udløb i maj 2022 forsøgte regionen i 2021 at afvikle praksisklinikken ved at opslå de to ledige lægekapaciteter fra Praksisklinikken. Den ene lægekapacitet blev tildelt en eksisterende lægepraksis i Allinge i efteråret 2021. I den forbindelse blev der flyttet 1800 patienter fra Praksisklinikken til denne lægepraksis. En stor del af disse patienter var fra Rønne og omegn.

Den anden kapacitet blev tildelt en læge, som skulle etablere praksis på Bornholm. Lægen tilbageleverede dog kapaciteten til regionen uden at etablere sig. Praksisklinikken blev herefter drevet videre med én kapacitet med de tilbageværende ca. 1800 patienter. Den tilbageværende kapacitet i Praksisklinikken har herefter været opslået uden ansøgere.

Maj 2022 – juli 2023: Praksisklinikken er drevet som et midlertidigt almen medicinsk lægetilbud i henhold til sundhedsloven for at sikre, at alle borgere på Bornholm kunne få en praktiserende læge.

Juli 2023 – juli 2027: Med nye ændringer i sundhedsloven pr. 1. juli 2023 er det politisk besluttet, at driften af regionsklinikken kan fortsættes i en fireårig periode, hvorefter den skal overdrages til en praktiserende læge, hvis en læge ønsker dette.

Kort om Praksisklinik og rammer for slutevalueringen

Praksisklinikken er etableret i lokaler på Bornholms Hospital i Rønne. Det er Region Hovedstaden, der har det overordnede ansvar for at drive klinikken, mens Bornholms Hospital har ansvaret for den daglige drift af klinikken. Organisatorisk og ledelsesmæssigt hører praksisklinikken under Afdeling for Medicinske Sygdomme på Bornholms Hospital. Hospitalsdirektøren for Bornholms Hospital har det øverste ledelsesmæssige ansvar for klinikken.

Personalet i praksisklinikken består af to sygeplejersker, en social- og sundhedsassistent samt fire læger. Tre af lægerne arbejder på skift hver tredje uge i klinikken, mens den sidste læge er fast i klinikken én dag om ugen.

Slutevalueringens formål er at give viden om patienternes tilfredshed med at være tilknyttet praksisklinikken samt at indsamle klinikers, lederes og interessenters erfaringer med drift af og samarbejde med praksisklinikken. Disse erfaringer kan danne grundlag for videre drøftelser og mulige forbedringer af praksisklinikken.

Der foreligger ikke tilsvarende analyser om patienttilfredshed fra almindelige PLO-klinikker, og resultaterne fra Praksisklinikken kan derfor ikke sammenlignes med andre klinikker.

Evalueringen er gennemført af Center for Patientinddragelse (CPI) i perioden august – november 2023.

Der er gennemført dels en interviewrunde dels en spørgeskemaundersøgelse:

- Interviewrunde i august 2023 med hospitalsdirektør Annemarie Hellebek, en oversygeplejerske med ledelsesansvar, en læge og sygeplejerske i Praksisklinikken samt samarbejdspartnere bestående af to ledere fra de kommunale plejecentre Snorrebakken og Lunden og to PLO-repræsentanter, Rikke Westh, formand PLO-Bornholm og Felicia Geertinger, repræsentant for Bornholm i PLO-Hovedstaden, i alt 8 interview
- Digital spørgeskemaundersøgelse med patienter tilknyttet Praksisklinikken i august 2023. Spørgeskemaet har stort set været enslydende med spørgeskemaet i forbindelse med midtvejsevalueringen i 2019, da det ville give bedre mulighed for at sammenholde resultaterne fra de to

evalueringer. Besvarelsen af spørgeskemaet var estimeret til ca. 10-15 minutter, og svarfristen var 14 dage – der blev udsendt en påmindelse efter én uge. Svarprocenten var 50 %, svarende til 626 patienter.

Patienternes tilfredshed med praksisklinikken

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at patienterne overordnet set er tilfredse med praksisklinikken.

For samtlige ti områder, der er målt på, har mindst 65 % af patienterne benyttet en af de to mest positive svarkategorier, hhv. ”enestående” og ”meget godt”. Flest patienter anvender de to mest positive svarkategorier på spørgsmålene om:

- det ikke-lægelige personales hjælpsomhed (76 %)
- at få hurtig hjælp ved presserende sygdom (76 %)
- at patienterne føler, at der er tid til dem under konsultationen (75 %)
- at den praktiserende læge lytter til patienten (74 %).

Når patienterne svarer på, om det er muligt at få en tid, svarer 6 % til gengæld, at de ”dårligt” kunne få en tid, der passede dem. Det er dermed det område, patienterne er mindst tilfredse med.

Mænd er generelt mere tilfredse med praksisklinikken end kvinder, og patienter under 40 år og de 80-89-årige er de mindst tilfredse.

Slutevalueringen og midtvejsevalueringen fra 2019 er ikke fuldt sammenlignelige i undersøgelsesdesignet, men det er i vid udstrækning de samme områder, som patienterne er henholdsvis mest og mindst tilfredse med, når de undersøgte områder rangeres efter tilfredshed, og det viser, at patienterne er mere tilfredse i slutevalueringen end i midtvejsevalueringen.

I begge undersøgelser er patienterne mest tilfredse med det ikke-lægelige personales hjælpsomhed og praksisklinikkens evne til at yde hurtig hjælp ved presserende sygdom. De er mindst tilfredse med muligheden for få telefonisk kontakt til praksisklinikken, og hvordan lægen taler med dem om symptomer og sygdom, så de føler sig velinformerede.

Klinikere, ledere og eksterne interessenters erfaringer

De interviewede ledere og klinikere i praksisklinikken er overordnet set tilfredse med hverdagen i klinikken, herunder samarbejdet indbyrdes i klinikken. Det er også den typiske oplevelse, at det er lykkedes praksisklinikken at skabe synenergi på tværs af hospital og klinik bl.a. ved sparring, læring og samarbejde.

Ambitionen om at skabe kontinuitet for patienterne i klinikken er i overvejende grad lykkedes, men grundet lægernes skiftende tilstedeværelse har det kunnet betyde længere ventetid for de patienter, der har ønsket en ”fast” læge.

Klinikere og ledere oplever, at de går glip af de muligheder for understøttelse af klinikken, kvalitetsudvikling af klinikken og kompetenceudvikling af personalet, der ligger i regi af overenskomsten om almen praksis, idet praksisklinikken drives efter sundhedsloven og ikke overenskomsten om almen praksis. Hospitalsdirektøren efterspørger, at der i stedet etableres et formaliseret samarbejde mellem praksisklinikken og Region Hovedstaden om at understøtte organisering og kvalitetsudvikling af klinikken.

Klinikkens midlertidighed og uvisheden omkring dens afvikling har ifølge både klinikere og ledere haft indvirkning på arbejdsmiljøet, stemningen, udvikling og kompetenceudvikling i perioden op til juli 2023. En bedre kommunikation og dialog på tværs af hospital og region kunne have afbødet dette.

Den oprindelige ambition om at skabe delestillinger og tiltrække yngre læger har været vanskelig at indfri. En enkelt læge på hospitalet er en dag ugentligt udlånt til praksisklinikken. Ledelsen ser dog fortsat et potentiale for delte funktioner på tværs klinik og hospital.

Økonomien i Praksisklinikken

I nedenstående oversigt ses henholdsvis regnskabstallene for Praksisklinikken og patienttallene i de respektive år vedrørende perioden fra 2016 (1. maj) til 2023.

Praksisklinikken Bornholm		
År	Udbetalt honorar (kr.)	Patienttal (gns.)
2016 (start fra 1/5)	3.140.394	2.568
2017	5.384.918	2.865
2018	5.900.798	3.021
2019	6.267.084	3.132
2020	5.999.237	3.169
2021 (1. kapc. Fra 1/11)	5.900.403	3.075
2022	3.506.745	1.818
2023	3.348.525	1.729

Patienttallet er opgjort som et gennemsnit på baggrund af dataudtræk over gruppe-1 sikrede patienter i klinikken over 12 måneder i de respektive år.

Det bemærkes, at klinikken siden 1. november 2021 er drevet som en klinik med én kapacitet. Tidligere var der to kapaciteter.

Der er aftalt en beregningsmodel for Praksisklinikken, som tager udgangspunkt i antallet af tilmeldte borgere, som afregnes til en fast pris på 1.999 kr. pr. gruppe-1 sikret i klinikken. I det samlede beregnede beløb er der siden år 2020 reduceret med 275.000 kr. pr. år inden afregningen, idet administrationen i 2020 registrerede et overskud på 275.000 kr. Da det ikke er hensigtsmæssigt, at Praksisklinikken genererer et overskud qua tilskuddet fra regionen, valgte administrationen at reducere med 275.000 kr. fra 2020 og frem. Som følge af reduktionen på 275.000 kr. hvert år, sammenholdt med det svingende patienttal i klinikken, er udgiften pr. patient i klinikken mindre end de aftalte 1.999 kr. pr. gr-1 sikrede pr. år, som fremgår af aftalen (1.916 plus differentieret basishonorar på 83 kr.).

I 2023 var den gennemsnitlige udgift på baggrund af afregningen 1.937 kr. pr. patient i Praksisklinikken, mens den gennemsnitlige udgift pr. patient i PLO-klinikkerne på Bornholm var 1.623 kr.

Der er typisk økonomiske fordele ved at drive en klinik med flere kapaciteter fremfor én kapacitet, idet flere faste poster forbundet med klinikdriften som fx administration, rengøring etc. kun ændres marginalt ved en opnormering, samtidig med at patienttallet næsten fordobles.

Opfølgning på slutevalueringen

Over det seneste år har administrationen og Bornholms Hospital løbende været i dialog for at styrke samarbejdet om Praksisklinikken. Denne dialog har afdækket lignende behov for et tættere samarbejde, som slutevalueringen har påpeget. For at imødekomme hospitalets behov for understøttelse og kvalitetsudvikling af klinikken samt kompetenceudvikling af personalet er der udarbejdet en samarbejdsaftale om udvikling af Praksisklinikken. I tillæg til samarbejdsaftalen er der i august 2023 tildelt 1.817.000 kr. til praksisklinikken. Disse midler vil blive brugt til renovering og opkvalificering af personalet.

Udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen har ved mødet i august 2023 truffet beslutning om at tildele en yderligere ledigblevet kapacitet til Praksisklinikken og taget til efterretning, at Praksisklinikken kan drives som regionsklinik i en fireårig periode, da flere forsøg på at finde læger, der ville overtage klinikken, var uden succes.

KONSEKVENSER

Hvis indstillingen tiltrædes, tages orienteringen om slutevalueringen af Praksisklinikken på Bornholm til efterretning.

KOMMUNIKATION

I forbindelse med offentliggørelse kommunikerer vi til de Bornholmske medier.

POLITISK BESLUTNINGSPROCES

Sagen forelægges udvalget for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen den 13. maj 2024 og for forretningsudvalget den 4. juni 2024 gennem en formandsskabsmeddelelse.

DIREKTØRPÅTEGNING OG KONTAKTPERSON

Charlotte Hosbond/Line Sønderby Christensen

JOURNALNUMMER

24006766

BILAGSFORTEGNELSE

1. Slutevaluering af Praksisklinik Bornholm